

DRÄNG HOS RENBERGS

Av Gösta Lindmark, Bodträskfors

Det var sommarlov från skolan.

Jag hade bara ett år kvar, så var min skoltid slut. Vad jag längtade efter den dagen. Tyckte inte om att gå i skola, men det här sista året hade varit bättre än de andra. Det tror jag berodde på att Arne Blomgren blivit min lärare.

Axel Renberg kom till oss en dag och frågade om han fick leja mig som dräng under sommarlovet. Jag blev glad och föräldrarna gav sitt tillstånd. Ett muntligt avtal slöts. Jag skulle få mat och en krona om dan.

Jag hade tidigare följt mamma till Renbergs några gånger. Amanda hette matmor. Hon var religiös och tillhörde pingstförsamlingen. Amanda hade en glasskål på bordet med små papperslappar i, där bibelord var uppskrivna. Kapitel och vers. Det kallades för manna. När man kom dit brukade hon säga: ”Ta ett manna”, under det hon höll fram skålen. Så hade hon gjort förr, och så gjorde hon också, när min anställning började. Fick läsa upp förkortningen, t ex Matt: – och så versnummer. Amanda hade under tiden tagit fram Bibeln och glasögonen och sa: ”Var det Matteus?” Svaret var ”ja”. ”Vilken vers?” Jag hann bli nervös innan hon började läsa. Tänk om det var något hemskt som stod där? När hon läst kändes det bättre. Hade inte blivit avslöjad på något område.

Min första uppgift som dräng blev att tömma källaren på alla gamla potatisar. De skulle bäras till lagår'n där kor, kalvar och gris skulle hjälpas åt att äta upp dem. När detta, som jag tyckte, kvinnoarbete var färdigt, skulle vi köra ut gödsel. Det var ju mer ett drängjobb. Gödsellidret var alldeles fullt och det var ett drygt arbete att tömma. Till vår hjälp hade vi en stor och grov häst och en kärra med tippflak. Skacklarna och kärran var en enhet. Eftersom jag inte uppnått full längd, blev min plats uppe på gödselhögen. Kunde då kasta skiten ner på kärran, lättare än för Renberg som stod nere och kastade uppåt. Gödseln spred vi för hand på de upplöjda åkrarna.

Matrasterna måste jag nämna. Fick bra aptit av att arbeta. God mat hade dom också. Och det bästa av allt, när vi ätit la vi oss på golvet och vilade! Renberg somnade med detsamma och sov cirka tio minuter. Jag somnade aldrig men fick ligga bredvid en bonde! Då började jag så smått tänka på att själv bli en sådan.

Efter utgödslingen började harvningen. Nu steg jag i graderna! Fick köra hästen! Han gick lugnt och sävligt. Från början tyckte jag om den lugna takten. Efter ett tag ville jag öka farten. Slog lite med tömmen utan resultat. Hästen höjde bara på huvudet för varje snärt. Tänkte då att han kommer nog inte att springa.

Närmaste granne till Renbergs var Bernudd. Han var också bonde. Hade till och med traktor! Bolinder Munktell. En lustig modell med hög, smal motorhuv, som en plank. Tegen jag harvade låg i rå med Bernudds. Allt var rogvivande. Jag tror hästen gick och sov. Självtantiserade jag om bondelivet.

Då startade Bernudd Munktellen! Å, vilken start! Det smäll som ett kanonskott, när brännkulemotorn satte igång! Efter ett tag började traktorn gå med vanliga varv, men innan dess hade något hänt på Renbergs ägor! Jo, hästen vaknade, trodde väl det var krig och skulle fly slagfältet! Springa kunde han och i fullt sken sneddade han teger! Jag miste både tömmarna och herraväldet! Höll dock fast mig krampaktigt i sitsen. Tömmarna for in i Hakmoharven och snurrade upp på kavlar. Till slut hade så mycket snurrat in att det blev tvärstopp! Jag flög framåt in mellan skacklarna till hästen, men kom mig ut från skacklar och hästben oskadd! Men hur såg hästen ut? Huvudet hade dragits ihop med frambenen och fram och bakbenens hovar var ihop. Allt i en stor knöl liggande på backen!

Skulle springa till Renberg för att få hjälp, men han hade hört, när traktorn startade och sett att ardenneren blivit travare och hur den stöp! Innan han hunnit fram ropade han: "For du illa dig?" Då mitt svar var nej sa han, att det var då för väl! Det hade nog sett hemskt ut på avstånd.

Renberg tog lös selpinnarna, fick lös tömmarna från betset. Hästen hoppade opp oskadad. Vi hade besvär innan tömmarna blev fria från harven, men det gick också. Vet inte om jag inbillade mig, men hästen såg länge på mig. Han kanske tänkte att jag hade mycket i nyporna, som var så liten. Och det fick han gärna tro. Det skadade inte mig.

Efter detta drogs mitt hästkörkort in, vilket jag inte hade något emot. Hade nog blivit rädd. Bondelivet kan nog ha obehagliga överraskningar. – Det är nog inte bara så och skörda.

